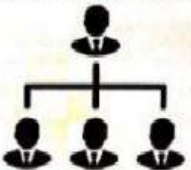

HARI :

TARIKH :

SILA SALIN NOTA DI BAWAH DI DALAM BUKU NOTA

5.4 Bentuk Pentadbiran Barat di Sarawak dan Sabah		
Aspek pentadbiran Barat	Di Sarawak	Di Sabah
Pembahagian wilayah 	- Dibahagikan kepada bahagian, daerah dan kampung Sempadan kawasan asas kekuasaan Dinasti Brooke - Terdiri daripada lima bahagian, contohnya, bahagian pertama, kedua, ketiga, keempat dan kelima	- Dibahagikan kepada lima Residen - Contohnya, Residen Tawau/ Kudat/ Pantai Timur/ Pantai Barat/ Pedalaman - Diketuai Residen - Daerah diketuai Pegawai Daerah
Pengkalan pembesar tempatan Pembesar tempatan	- Penglibatan atas dasar amanah - Mengisi kekurangan pegawai Eropah - Contoh, Datu Patinggi/ Datu Bandar/ Datu Temenggung/ Datu Imam/ Datu Hakim - Diberi gaji dan tidak dibenarkan mengutip cukai Undang-undang adat dan tempatan yang tidak bercanggah dikekalkan	- Bagi menjamin kecekapan pentadbiran Ketua Anak Negeri diakui dan tidak diakui Institusi peribumi dikekalkan – Ketua Anak Negeri, Ketua Kampung dan Mahkamah Anak Negeri - Ketua Anak Negeri yang sah diberi gaji berperanan memelihara keamanan dan peraturan, mengutip cukai kepala dan mentadbir keadilan, menjadi hakim dan membantu majistret
Pentadbiran berhierarki 	Raja mengetuai pentadbiran, dibantu Majlis Tertinggi dan Majlis Negeri Residen mengetuai pentadbiran bahagian seperti Kuching/ Simanggang/ Sibul/ Marudi/ Lawas Pegawai Daerah mengetuai daerah	- Diketuai oleh Gabenor yang bertanggungjawab kepada lembaga pengarah syarikat di London Majlis Penasihat menasihati Gabenor
Pentadbiran berasaskan kaum 	- Dinasti Brooke mengamalkan sistem pecah dan perintah - Masyarakat dikelompokkan, orang Melayu pentadbiran, orang Cina ekonomi dan orang Iban keselamatan dan ketenteraan - Ketua masyarakat Iban ialah Temenggung - Ketua masyarakat Cina ialah Kapitan dan Kangu	- Pentadbiran berasaskan peribumi - Pentadbir dikenali sebagai Penolong Pegawai Daerah - Dipilih berdasarkan personaliti dan kepakaran
Perundangan 	Undang-undang lapan perkara diperkenalkan Mahkamah diadili oleh raja, dibantu oleh Ketua Majistret Mahkamah Cina di Kuching Mahkamah Adat mengadili masyarakat tempatan	- Menggunakan undang-undang Barat dan tempatan Mahkamah Majistret menggunakan undang-undang Barat Mahkamah Majistret diadili oleh Pegawai Daerah Mahkamah Anak Negeri diadili oleh Ketua Anak Negeri